

Bijlage VWO
2015

tijdvak 2

aardrijkskunde

Bronnenboekje

Opgave 1 – De luchtvaartsector in China

bron 1

Chinese luchtvaartindustrie bijna 'ready for take off'

De luchtvaartindustrie wordt gedomineerd door twee bedrijven: het Amerikaanse Boeing en het Europese Airbus. In 2008 werd in Tianjin (China) de eerste westerse vliegtuigfabriek buiten Europa en de Verenigde Staten geopend. De vestiging is een joint venture tussen de Europese vliegtuigbouwer Airbus en de Chinese staat. Ook Boeing heeft inmiddels fabrieken in China. In de Chinese planning is dit slechts het begin van een luchtvaartindustrie. De Chinezen hebben een veel grotere ambitie dan alleen met onderdelen knutselen. Een Chinees staatsbedrijf heeft inmiddels de eerste eigen toestellen gebouwd. Naast de investeringen in de luchtvaartindustrie investeert China ook fors in de aanleg van hogesnelheidslijnen en snelwegen.

vrij naar: www.trouw.nl

Wereld en Aarde

Opgave 2 – Een nieuwe vaarroute door de Noordelijke IJszee

bron 1

In 2012 werd ruim 1,3 miljoen ton goederen verscheept via de vaarroute door de Noordelijke IJszee. Dat is minder dan wat op één dag het Suezkanaal passeert. Het aantal schepen dat de noordelijke route kiest, neemt echter toe. Op 10 september 2013 voer het Chinese vrachtschip Yong Shen de haven van Rotterdam binnen. Het schip was vanuit de Chinese havenstad Dalian via de Noordelijke IJszee naar Rotterdam gevaren. Het was de eerste keer dat een commercieel schip dat deze nieuwe vaarroute had genomen, aanlegde in de haven van Rotterdam. De nieuwe vaarroute kan een alternatief worden voor de traditionele vaarroute tussen Oost-Azië en West-Europa. De nieuwe vaarroute kent echter een paar beperkingen. Zo is deze route maar een paar maanden per jaar bevaarbaar en zijn er veel ijsschotsen.

bron: NRC Handelsblad, 10 september 2013

bron 2

Twee vaarroutes tussen Oost-Azië en West-Europa

bron: NRC Handelsblad, 10 september 2013

Ga verder op de volgende pagina.

Opgave 4 – De Pantanal

bron 1

De Pantanal

De Pantanal is een zeer groot moerasgebied op de grens van Brazilië en Bolivia. Dit moerasgebied ligt in een vlakte op een hoogte van ongeveer 200 meter. Rivieren die op de omliggende plateaus ontspringen, komen op deze vlakte samen.

In de regentijd staat het gebied grotendeels onder water. In de droge tijd verandert het moeras langzaam in een savanne met verspreid liggende poelen waardoor rivieren stromen. Het water verlaat het gebied weer langzaam via de rivier de Paraguay.

De jaarlijkse overstromingen maken het gebied slecht toegankelijk en mede daardoor is het oorspronkelijke ecosysteem nog grotendeels intact. Dit ecosysteem wordt wel bedreigd door ontwikkelingen die zowel bovenstrooms als benedenstrooms van de Pantanal plaatsvinden.

bron: Cito en www.wherisbrazil.net

Opgave 5 – Rijst in Zuidoost-Azië

bron 1

Productiegebieden van rijst in Thailand (in 2010)

vrij naar: <http://irri.org/images>

bron 2

Drie ranglijsten van de landen die de meeste rijst produceerden, importeerden en exporteerden in 2009

productie	import	export
1 China	1 Filipijnen	1 Thailand
2 India	2 Nigeria	2 Vietnam
3 Indonesië	3 Iran	3 Pakistan
4 Bangladesh	4 Irak	4 Verenigde Staten
5 Vietnam	5 Indonesië	5 India

bron: www.fas.usda.gov en De Grote Bosatlas

Opgave 7 – Overstromingsgevaar

bron 1

Luchtfoto van de Kerf

De Kerf is een opening in de eerste duinenrij die in 1997 is gegraven. Zand, wind en water kregen hierdoor vrij spel. Bij stormvloed kon het water door de opening het duingebied instromen. In onderstaande foto is het water een klein stuk de duinen binnengedrongen.

bron: <https://beeldbank.rws.nl>, Rijkswaterstaat

Opgave 8 – De concurrentiepositie van de Randstad

bron 1

De concurrentiepositie van de Randstad

Met de afnemende betekenis van nationale grenzen en de uitbreiding van de Europese Unie neemt de concurrentie tussen stedelijke regio's toe. De internationale concurrentiepositie van de Randstad heeft dan ook voortdurend aandacht nodig, aangezien bijna de helft van het Nederlands Bruto Nationaal Product in de Randstad wordt verdiend.

De concurrentiepositie van de Randstad ten opzichte van andere stedelijke regio's in de Europese Unie wordt afgemeten aan verschillende variabelen, zoals de groei van het bruto regionaal product, de aantrekkelijkheid van het vestigingsmilieu en de bereikbaarheid. De top 10 van grootstedelijke regio's in Europa is op basis van deze variabelen tot stand gekomen.

De top 10 van grootstedelijke regio's in Europa

1	Londen
2	Parijs
3	Rijn-Ruhrgebied
4	Milaan
5	De Randstad
6	Madrid
7	Frankfurt
8	De Vlaamse Ruit (Brussel, Gent, Antwerpen, Leuven)
9	Barcelona
10	Rome

vrij naar: De Top 20 van Europese grootstedelijke regio's 1995-2011; Randstad Holland in internationaal perspectief. TNO, 2012